

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

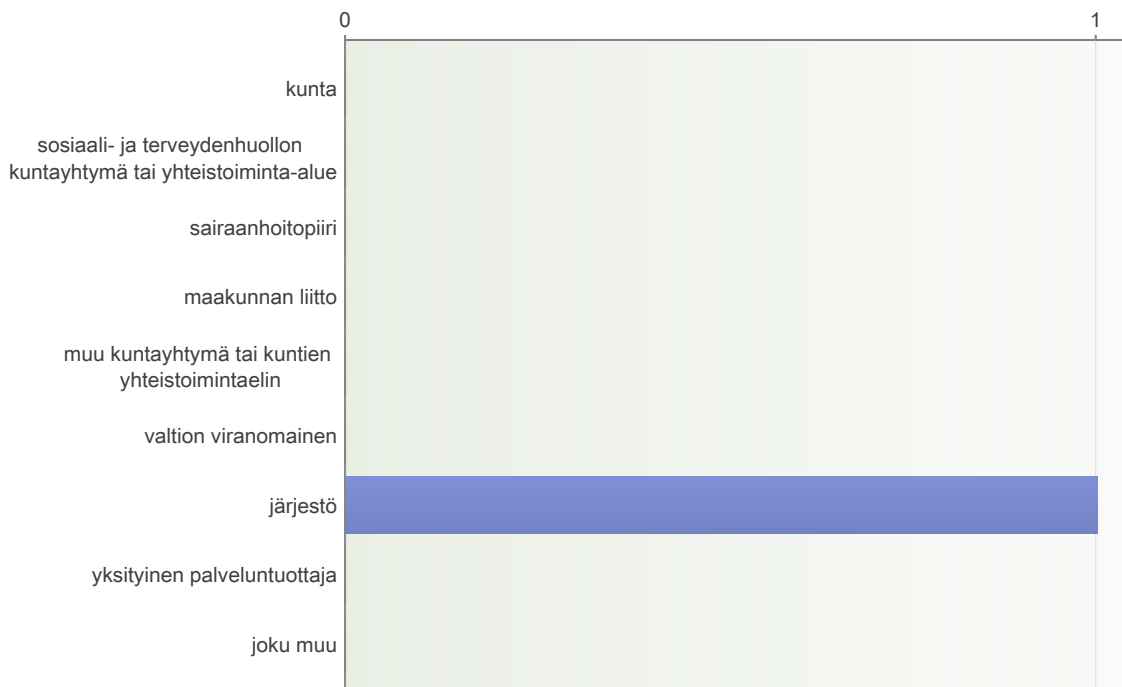
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Suomen Kunto- ja tervysliikuntakeskusten yhdistys SKY ry	Riitta Hämäläinen-Bister	riitta@sky-ry.fi, 0405154449	14.12.2017	Hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys mahdollistaa monipuolisesti sote-ammattilaisten osallistumisen sote-palvelujen tuottamiseen, mikä lisää palvelutuottajia. Tällä vaikutetaan palvelujen saatavuuteen erityisesti perustason palveluissa. Valinnanvapaus avaa kaikille suomalaisille mahdollisuuden päästä nykyistä nopeammin hoitoon ja saada hoitoa ja hoivaa oikeaan aikaan. Tämä puolestaan parantaa hoidon vaikuttavuutta ja sitä kautta kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja.

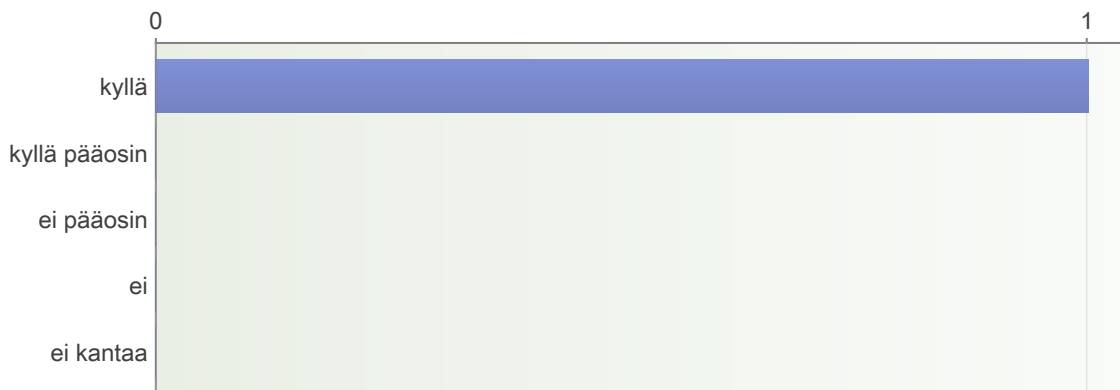
Uusien palvelupolkujen rakentaminen ja yhteiset kohtaamiset eri toimijoiden välillä kirittävät myös uusien innovaatioiden syntyminen sote-palveluihin.

Henkilön tarvitsemien palveluiden integroiminen kaikkia palveluntuottajia sitovan asiakassuunnitelman avulla parantaa paljon hoitoa, hoivaa ja tukea tarvitsevien henkilöiden palvelun vaikuttavuutta. Kun tähän yhdistetään sote-tiedon integraatio, paranee paljon sote-palveluja tarvitsevien henkilöiden palvelu merkittävästi nykyisestä, mikä edistää terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista.

Hoidon ja hoivan ohella terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen vaatii vahvaa panostusta terveyden edistämiseen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn. Tehokkain keino tähän on liikunta ja toimintakyvyn ylläpitäminen. Terveyttä edistävä liikunta, kuntouttava liikunta, kotiin vietävien palvelujen ja liikunnan yhdistäminen sekä arjessa selviytymistä tukevat palvelut tulee tunnistaa yhdeksi keinoksi kaventaa hyvinvointieroja ja sisällyttää jatkossa osaksi sote-palvelujen kokonaisuutta. Terveyden edistämien liikunnan keinon tulee olla osa kokonaisratkaisua niin henkilökohtaisen budjetoinnin sekä asiakasseteliden osalla.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

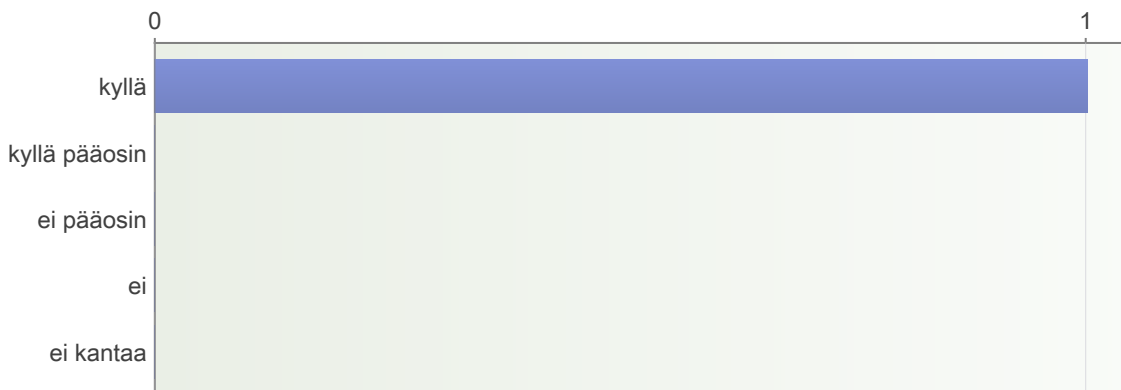
- Asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti tarjoavat asiakkaalle mahdollisuuden vaikuttaa omiin palveluihinsa ja tietun arjen elämiseen. Asiakkaan valinnanvapauden myötä palveluntuottajien on kehitettävä ja panostettava asiakaspalveluun ja toimintansa laatuun. Ammatillisen laadun ja asiakaskokemuksen kautta syntyy myös asiakaspysyvyys. Valinnanvapaus avaa myös moniammatillisten tiimien sisällä asiakkaalle parasta mahdollista palvelua.

Valinnanvapaus on asiakkaalle oikeus. Lakiluonnoksen mukaan asiakkaalla on mahdollisuus kieltäytyä asiakassetelistä tai henkilökohtaisesta budjetista sekä jättää valitsematta sote-keskus. Tässä tapauksessa maakunta osoittaa asiakkaalle sote-keskuksen ja järjestää muut palvelut liikelaitoksensa kautta, mikä vastaa nykytilannetta. Valinnanvapaus siis vahvistaa asiakkaan niin halutessa hänen itsemääräämisoikeutta, mutta ei heikennä kenenkään asemaa nykytilaan verrattuna.

Valinnanvapauteen kuuluu oikeus vaihtaa palveluntuottajaa, jos asiakas ei ole tyytyväinen saamaansa palveluun. Jo pelkkä uhka asiakkaan menettämisestä kannustaa palveluntuottajia parempaan laatuun, asiakaspalveluun ja vaikuttavuuteen. Palvelujen paremmasta laadusta hyötyvät myös ne henkilöt, jotka eivät itse aktiivisesti halua tehdä valintaa.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

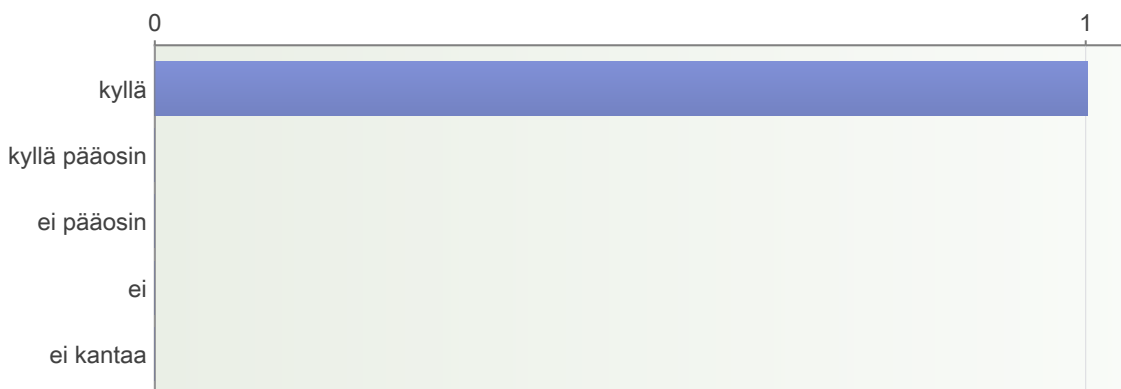
Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien vastuulla on rakentaa sellainen toimintaympäristö palveluntuottajista joka mahdollistaa myös pk-sektorin yrittäjille ja järjestöille mahdollisuuden toimia palveluntuottajina.

On järjestäjän eli maakunnan ja sen asukkaiden etu, että maakunnassa toimii useita erilaisia palveluntuottajia. Siksi esitämme, että maakuntalakiin (7 §) osaksi maakuntien järjestämismääräyksiä säädetään vastuu palvelumarkkinoiden toimivuudesta. Näin voidaan vahvistaa järjestäjän roolia ja asemaa.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

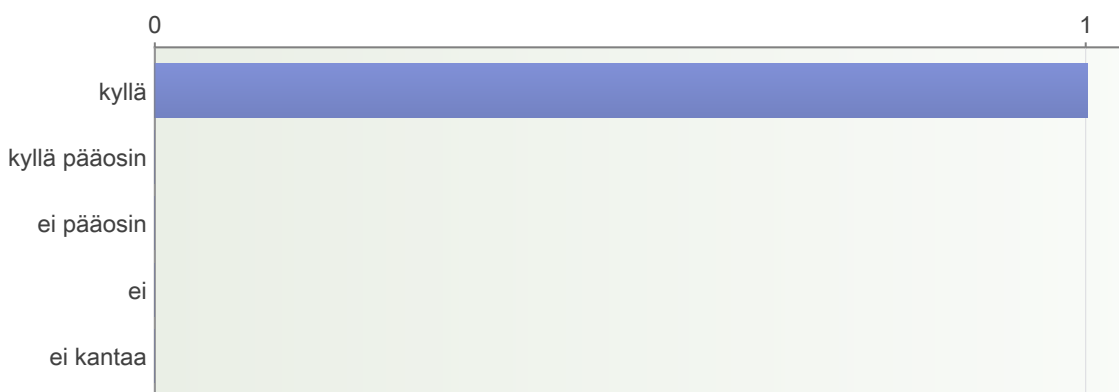
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkia palveluntuottajia sitova asiakassuunnitelma on hyvä keino sovittaa yhteen asiakkaan tarvitsemat palvelut Tämä edellyttää luonnollisesti erilaisten sähköisten järjestelmien yhteensovittamista ja tiedonkeruuta sekä arviointia. Palvelutarvearvioinnin kautta henkilökohtainen budjetti on asiakaslähtöinen ja inhimillinen keino sovittaa palvelut yhteen.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

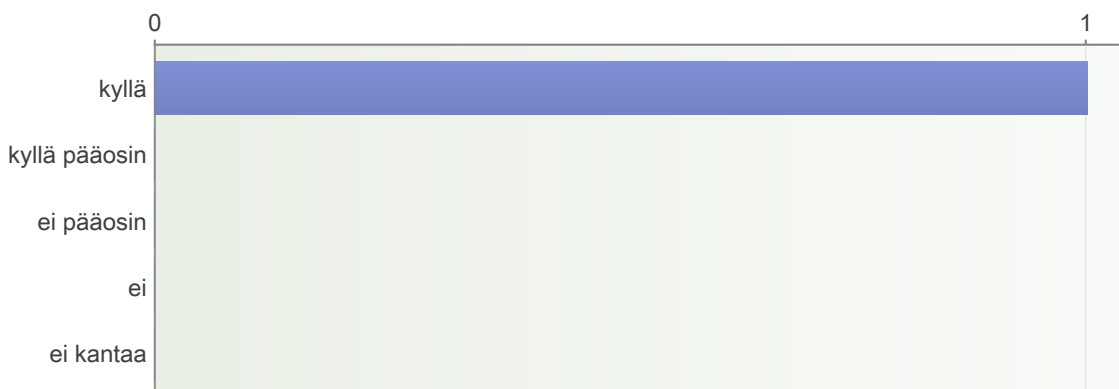
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhteisellä tiedolla, laadukkaalla koordinoinnilla ja tietojen saatavuudella parannetaan selkeästi nykytilannetta. Asiakassuunnitelma tulee olla keskiössä.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttamisessa keskeisenä keinona on monituottajamallin hyödyntäminen ja lakiluonnos järjestämisvastuun osalta tukee tätä.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

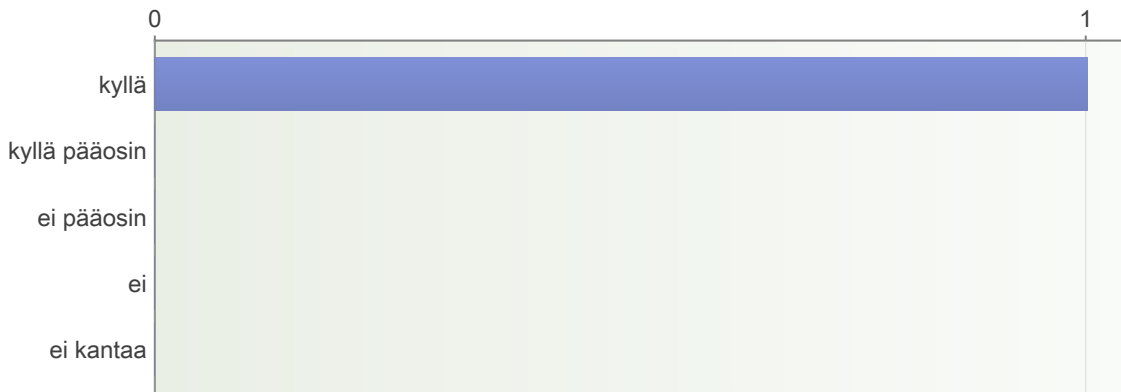
Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden ja monituottajamallin luoma terve kilpailu kannustaa tuottajia parantamaan palvelujen laatua ja kustannustehokkuutta.

Kustannusten kasvun hillinnän kannalta oleellista on myös sote-palvelujen painopisteen siirtäminen erikoistason palveluista perustasolle sekä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämiseen esim. liikunnan ja kuntouksen osalta.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

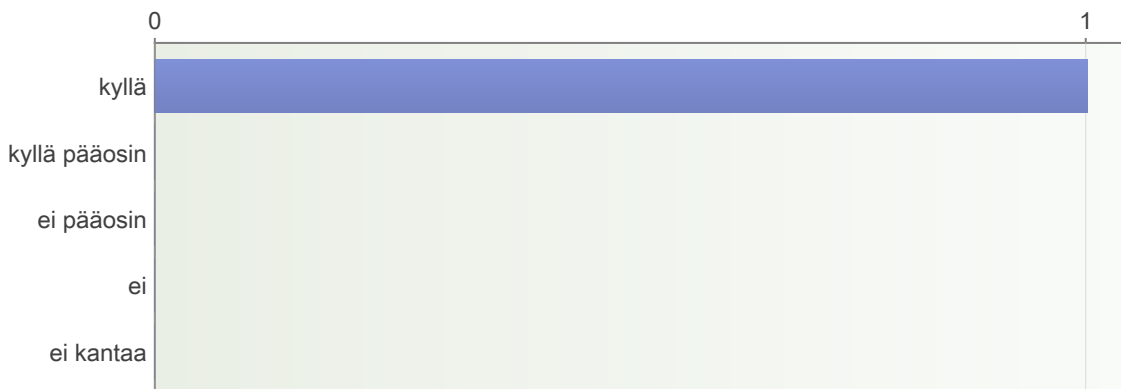
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli liikunta tuodaan mukaan palveluketjuihin ehkäisevänä toimintana, terveydenedistämisen, toimintakyvyn sekä aktiivisen ikääntymisen elämäntapa- ja elämäntilana voidaan säästöihin päästä. Liikkumattomuuden kustannukset ovat yhteiskunnalle n. 2 miljardia e. Samoin monituottajamalli tuo vaikuttavuutta hoidon ja hoivan tarpeeseen.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

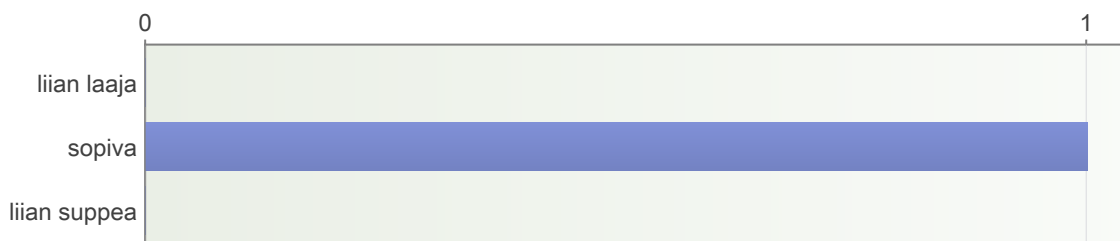
22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pk-sektorin yrittäjien näkökulmasta liian laaja

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

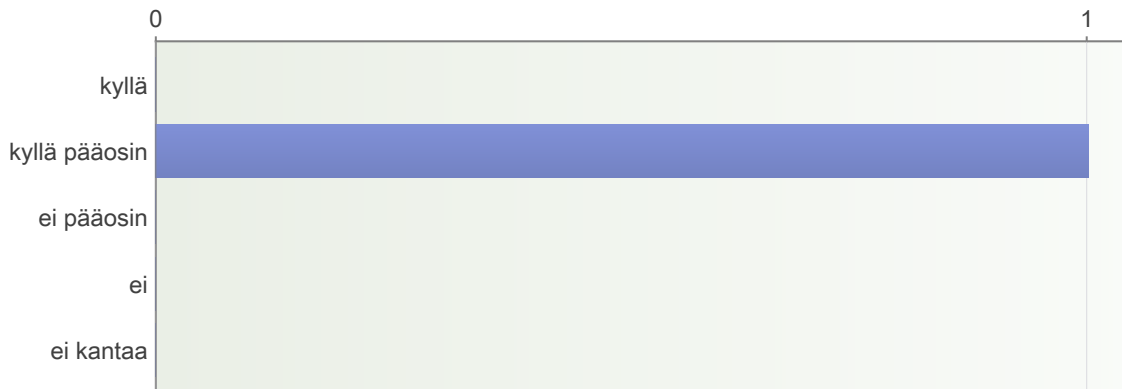

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

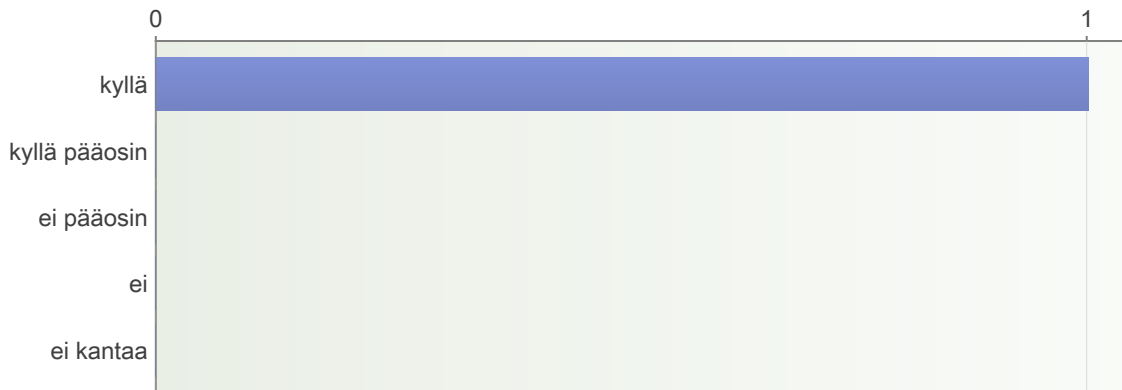

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasseteli on erittäin hyvä keino toteuttaa valinnanvapautta sekä asiakkaan, olemassa olevien pk-yrittäjien että uuden yrittäjyyden näkökulmasta. Hallituksen yhtenä tavoitteena ollut varmistaa, että pk-yrittäjät voivat toimia sote-palvelujen tuottajina myös jatkossa. Tämän tavoitteen kannalta asiakasseteli on äärimmäisen tärkeä.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

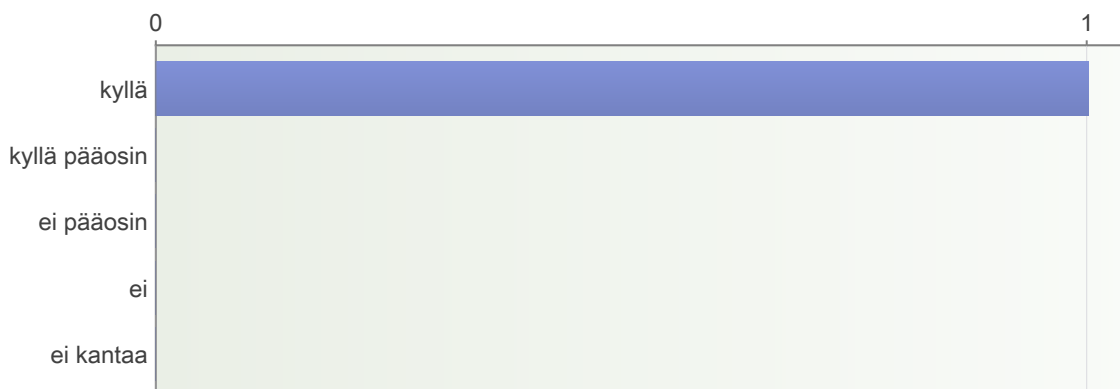
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”asiakas voisi halutessaan käyttää omia varojaan ja maksaa asiakassetelin arvon lisäksi itse lisäpalveluita”. Tämä on hyvä ja välttämätön linjaus, jota tulisi vielä tarkentaa toteamuksella, että oikeus lisäpalvelujen ostoon koskee kaikkia asiakassetelillä tuottavia palveluja

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

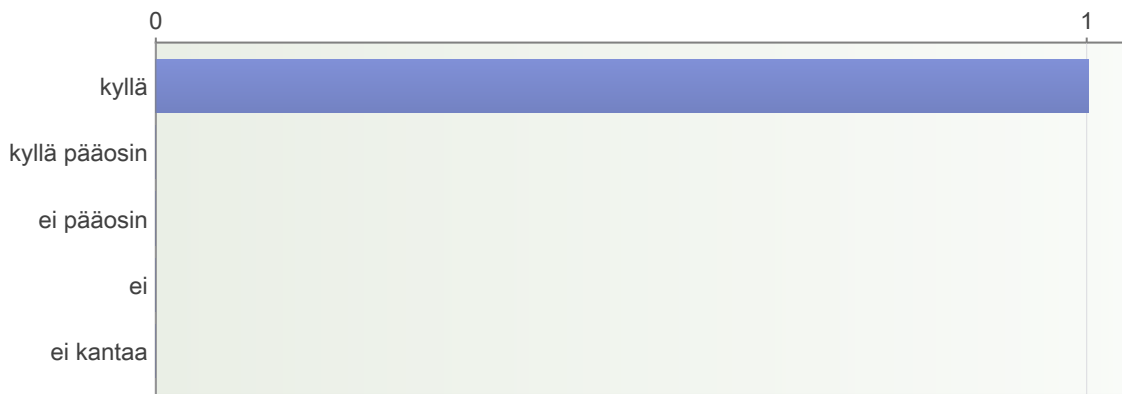
Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen budjetti on erittäin hyvä keino toteuttaa valinnanvapautta. Sen toteutuksessa on varmistettava, että asiakkaalle jää tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa asiakassuunnitelman mukaisten palvelujen painotuksiin, yksityiskohtaiseen sisältöön ja esimerkiksi ajalliseen jaksottamiseen.

Osaksi henkilökohtaista budjettia tulee voida sisällyttää esimerkiksi terveyttä ja toimintakykyä edistäviä liikuntapalveluja ja arjessa selviämistä tukevia kotityöpalveluja sekä esimerkiksi lääkkeiden annosjakelua. Näiden palvelujen avulla voidaan kevyillä palveluilla ennaltaehkäistä raskaampaa palvelutarvetta ja näin saavuttaa sekä inhimillisesti että kustannusnäkökulmasta parempi lopputulos.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

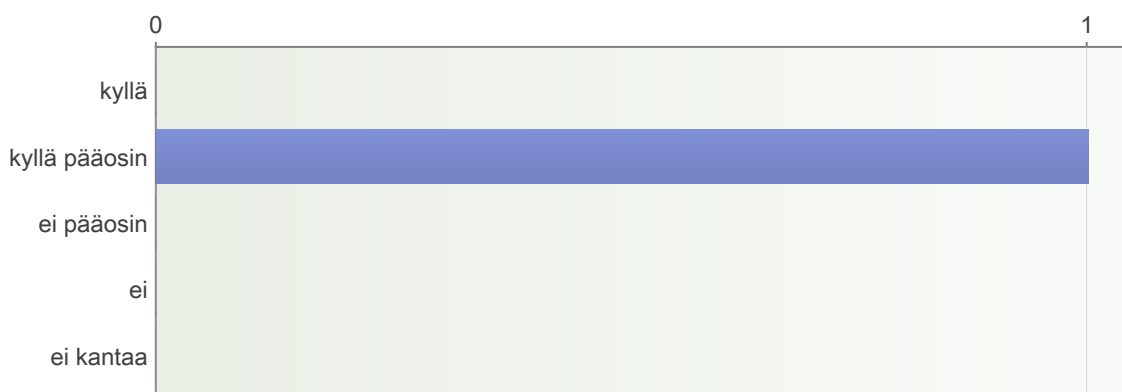
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelmasta ei kuitenkaan saa tehdä liian jäykkää työkalua, vaan sen laatimisessa tulee tunnistaa erilaisten asiakasryhmät.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

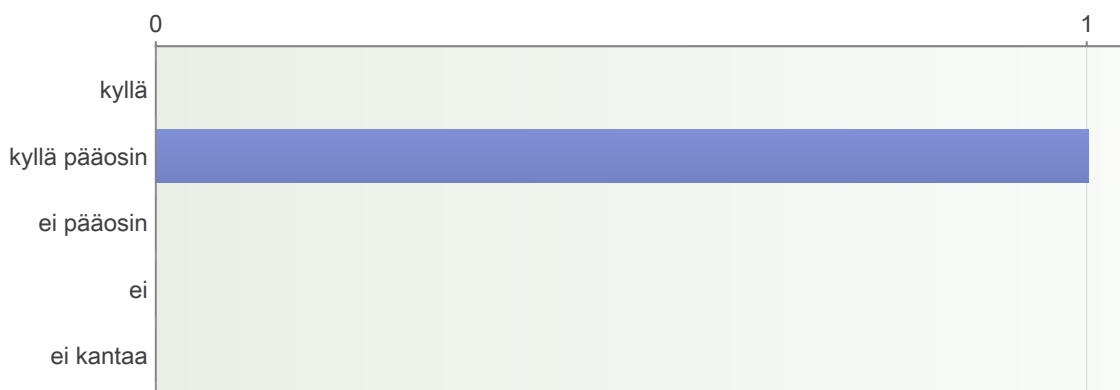

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

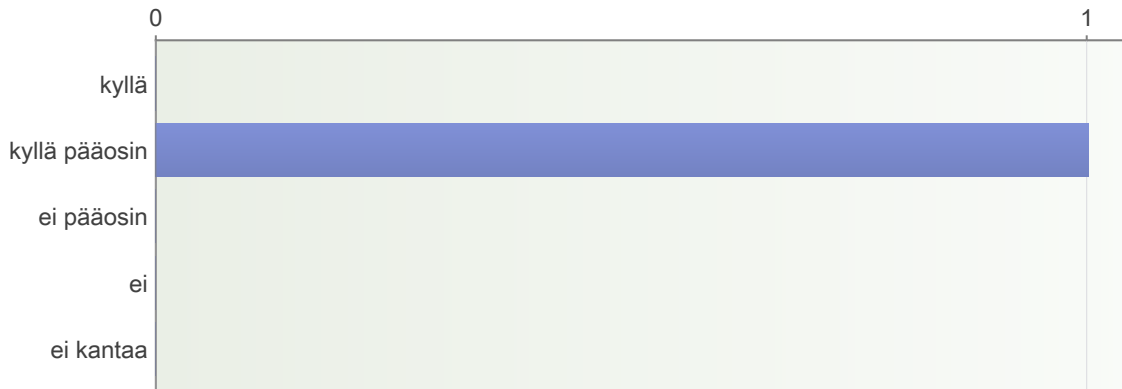

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

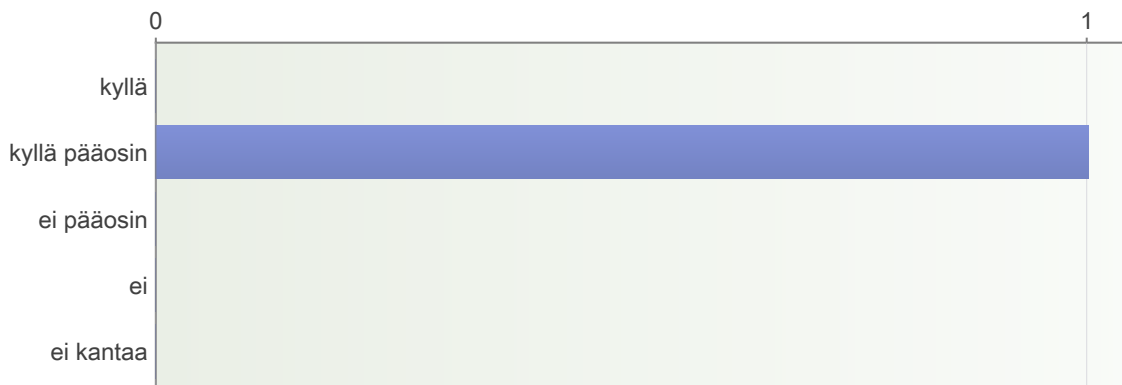
Vastaajien määrä: 1

- Julkisen sektorin palveluntuottajan on pystyttävä selkeään kirjanpidolliseen eriyttämiseen ja erittelyyn sote-keskusten osalta. Erittelyn pitää olla saman tasoista kuin yksityiseltä toimijalta vaaditaan

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

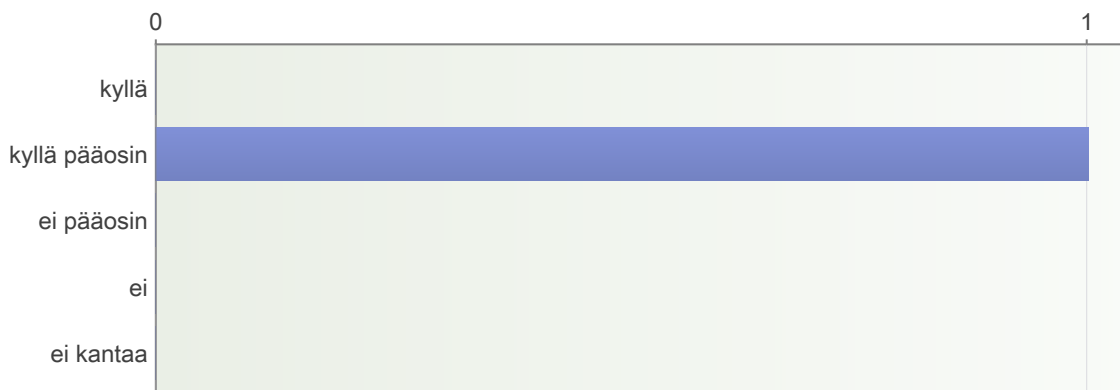
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tasapuolisten kilpailuolosuhteiden näkökulmasta on välttämätöntä, että sekä julkisille että yksityisille palveluntuottajille korvataan samoin perustein samoista palveluista

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

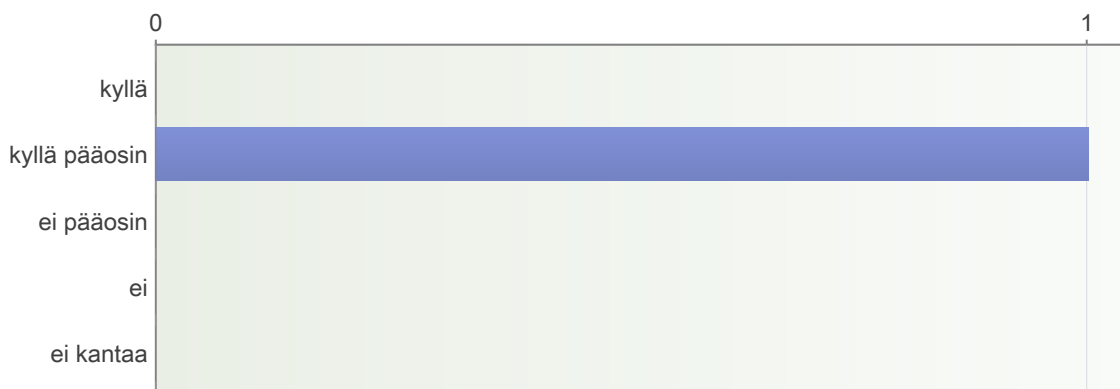
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiin tai yksityiskohtaisiin perusteluihin on yksiselitteisesti kirjattava, että kaikissa asiakassetelillä tuotettavissa palveluissa palveluntuottajalla on mahdollisuus tuottaa myös asiakkaan maksamia lisäpalveluja.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

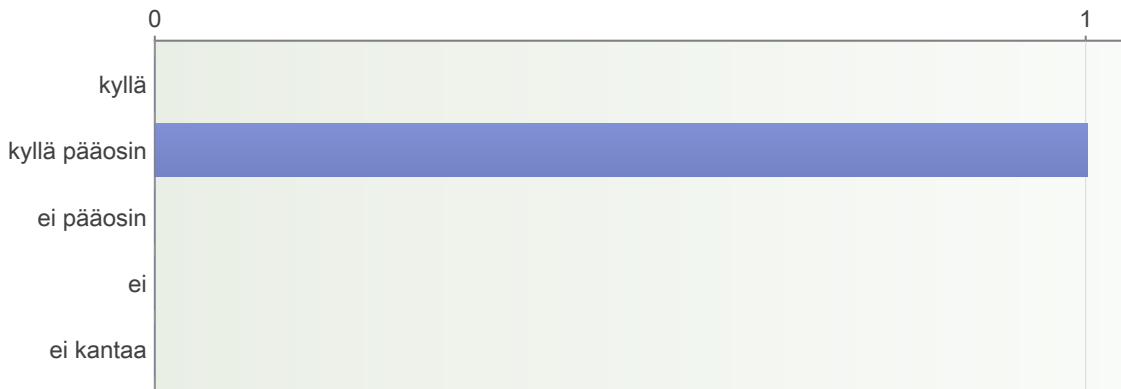

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

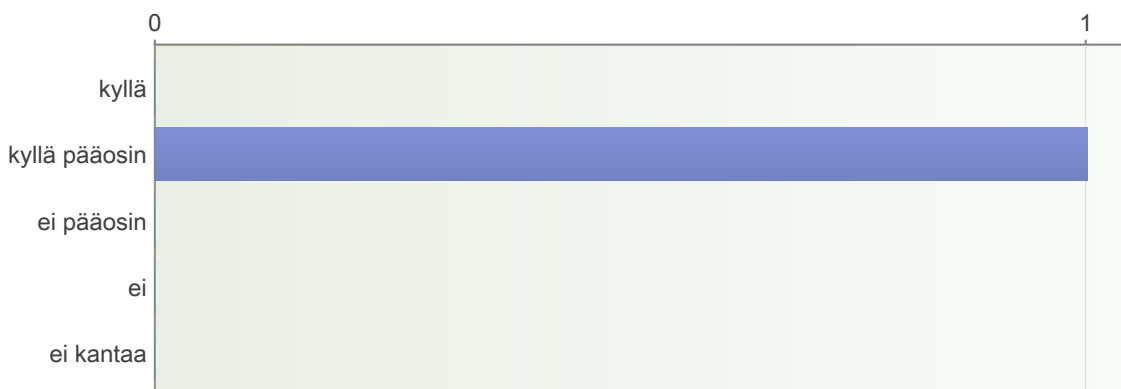

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

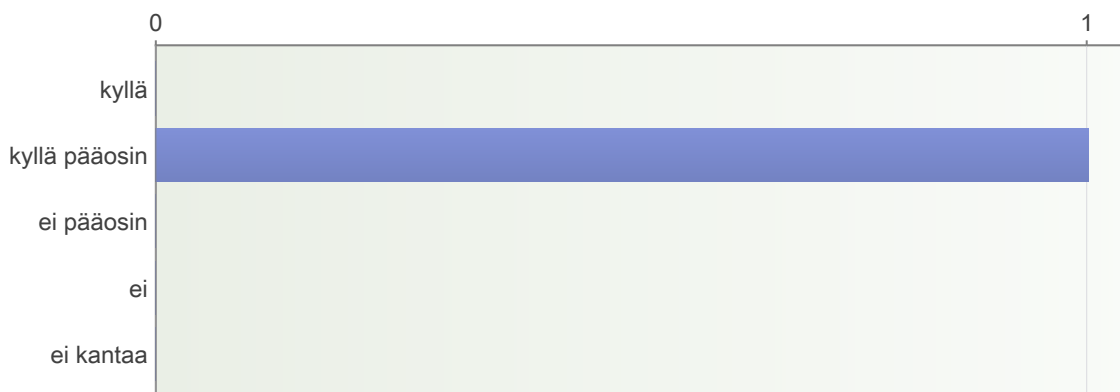

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

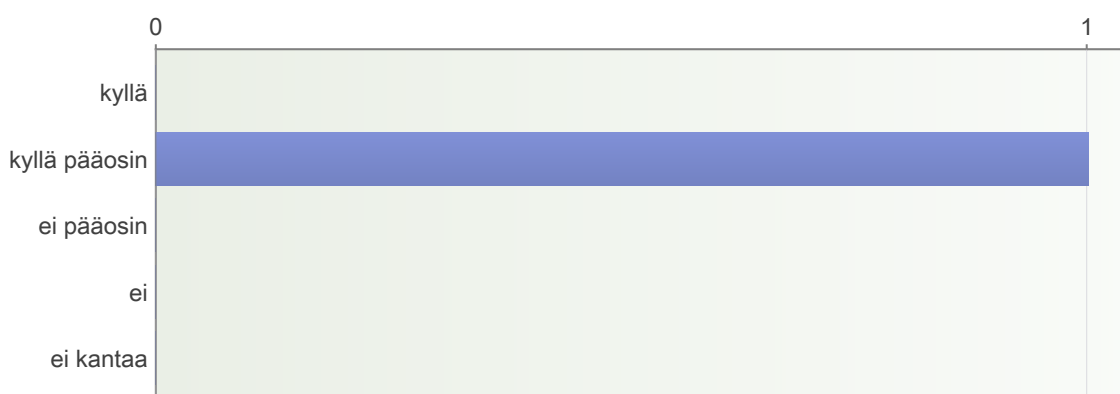

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

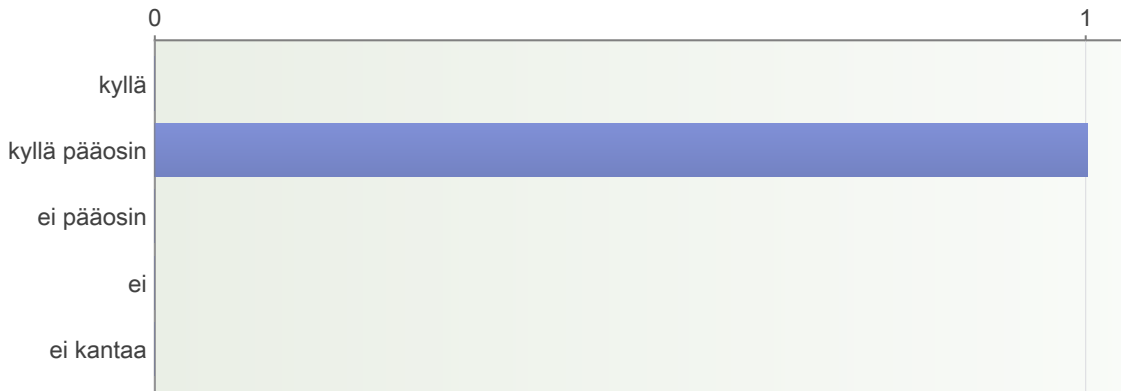

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Käsityksemme mukaan lakiluonnos sinänsä pyrkii luomaan toimintaympäristön, jossa pienet tuottajat voivat toimia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina. Tästä tulee pitää kiinni.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Terveysten edistämisen näkökulmasta merkittävästi.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.